

یکشنبه 8 بهمن 1396 - 10 جمادی الاول 1439 - 28 ژانویه 2018

تصرف آذربایجان توسط قوای روس در جریان جنگ جهانی اول (1293 ش)

تصرف آذربایجان توسط قوای روس در جریان جنگ جهانی اول (1293 ش)

پس از شروع جنگ جهانی اول و تجاوز نیروهای عثمانی به آذربایجان ایران، دولت روسیه نیز قوای خود را وارد ایران نمود و برای تصرف شهرهای آذربایجان، بین قوای روس و عثمانی جنگ شدیدی در گرفت. در این نبرد سهمگین عده زیادی از مردم آذربایجان کشته و زخمی شدند و اموال آنان به غارت رفت تا این که قوای روس بر سپاه عثمانی پیروز گشت و عثمانی‌ها عقب نشینی کردند. قوای قزاق روس در حالی به ایران هجوم آورده و در شهرها به تجاوزگری مشغول بودند، که ایران از همان آغاز بی‌طرفی خود را اعلام کرده بود. روس‌ها در این میان، شهرهای آذربایجان را آتش زده و مغازه‌ها را غارت کردند. این واقعه در حالی صورت می‌گرفت که دولت تزاری روسیه از سوی لنین سرنگون شده و دولت جدیدی با مرام کمونیستی قدرت را در دست گرفته بود. البته قوای قزاق روس که این زمان در ایران بودند، ارتباطی با دولت جدید نداشتند و هنوز به دولت تزار وفادار بودند.

درگذشت "سیدحسن تقی زاده" آخرین فرد از رجال دوران مشروطیت (1348 ش)

سیدحسن تقی‌زاده در شهریور 1256 ش در تبریز به دنیا آمد. پس از پایان تحصیل در دارالفنون تهران، با عضویت در تشکیلات فراماسونری و با توجه به نفوذ گسترده آن در بین روشنفکران ایرانی به ویژه مشروطه‌خواهان، در جنبش مشروطه شرکت فعالی داشت و پس از به توپ بستن مجلس توسط محمد علی شاه قاجار، به سفارت انگلیس پناهنده شد. تقی‌زاده پس از فتح تهران توسط مشروطه خواهان در از بین بردن مخالفان خود تلاش زیادی به کار برد به طوری که او از عوامل مؤثر در دستگیری، محاکمه و شهادت شیخ فضل‌الله نوری و نیز بانی اصلی در ترور و شهادت آیت الله سید عبدالله بهبهانی به شمار می‌رود. او که در اکثر دوره‌های اولیه مجلس شورای ملی به نمایندگی انتخاب شده بود، پس از انقراض قاجار نیز به سمت‌های گوناگونی نیز دست یافت. تقی‌زاده در 1310 ش وزیر دارایی گردید و در این سمت با امضای معاهده تمدید قرارداد دارسی در خرداد 1312، سلطه بریتانیا را بر منابع نفتی و سرمایه‌های ایران استمرار بخشید. در دوران محمدرضا نیز به عنوان سفیر، راهی لندن شد و در 1328 به ریاست مجلس سنا رسید. سیدحسن تقی‌زاده از بنیان اولیه و اصلی وابستگی ایران به سیاست‌های انگلیس طی نهضت مشروطه ایران و یک قرن بعد از آن بود. او همچنین از عوامل توفیق نقشه‌های سیاسی بریتانیا و نفوذ آن کشور در ایران به شمار می‌رفت. تقی‌زاده در اواخر عمر به دلیل افشا شدن اسامی و اسرار فراماسون‌های ایرانی توسط ساواک که برای تضعیف نفوذ انگلستان و تقویت نفوذ آمریکا صورت گرفت، به بهانه کهولت سن، فعالیت سیاسی را کنار نهاد و خانه‌نشین شد. از پرویز یا چنگیز، تاریخ انقلاب ایران، مانی و دین او و بیست مقاله از جمله آثار اوست. سیدحسن تقی‌زاده سرانجام در هشتم بهمن 1348 ش پس از هفتاد سال فعالیت سیاسی و به عنوان آخرین فرد از رجال سیاسی دوران مشروطه در 92 سالگی درگذشت.

تحصن روحانیون انقلابی در مسجد دانشگاه تهران در اعتراض به بستن فرودگاه‌های کشور (1357 ش)

در اعتراض به جلوگیری دولت بختیار از ورود امام خمینی(ره) به کشور، حدود چهل نفر از روحانیون مبارز و انقلابی، در مسجد دانشگاه تهران تحصن کردند و شرط پایان این تحصن را بازگشت حضرت امام عنوان نمودند. حضرات آیات سید محمد حسینی بهشتی، مرتضی مطهری، عطاءالله اشرفی اصفهانی، سید محمود طالقانی، محمدجواد باهنر، سید علی خامنه‌ای، اکبر هاشمی رفسنجانی، محمد امامی کاشانی، محمد یزدی، علی مشکینی، محمد صدوقی و... از جمله متحصنین بودند. این تحصن مورد حمایت و استقبال شدید مردم و مراجع تقلید واقع شد و در نهایت شرایطی را به وجود آورد که بالاخره دولت بختیار را مجبور ساخت به بستن فرودگاه‌ها پایان بخشد و اجباراً قدمی دیگر به عقب رود.

کشتار مردم تهران به دستور "بختیار" در آخرین روزهای عمر رژیم پهلوی (1357 ش)

در این روز، در تظاهرات و برخوردهای خونین در سراسر کشور، ده‌ها تن شهید یا مجروح شدند. مردم تهران نیز در حالی که برای پیوستن به روحانیون متحصن در مسجد دانشگاه تهران به سمت دانشگاه در حرکت بودند، از طبقات بالای ساختمان ژاندارمری مورد هجوم نیروهای انتظامی قرار گرفته و چهره شهر تهران به صورت یک شهر جنگ زده درآمد. این حرکت، انعکاس جهانی یافت و برخی از خبرگزاری‌ها، آن را مشابه کشتار هفدهم شهریور دانستند. نکته قابل توجه در این روز، همیاری مردم بود چرا که تنها یک ساعت پس از آغاز کشتار، راهروهای بیمارستان‌ها، مملو از لوازم بیمارستانی اهدایی از سوی مردم گردید.

وفات "امام بیهقی" از مشاهیر محدثین و حافظ قرآن(458 ق)

ابوبکر فخرالزمان احمد بن حسن، معروف به امام بیهقی از مشاهیر محدثین، حافظ، زاهد و در علوم گوناگون دارای

تولد "مادام فرانس کوئت" یکی از بزرگ‌ترین زنان نویسنده جهان (1873م) (ر.ک: 3 اوت)

مادام سیدونی گابریل کلودین کولت معروف به مادام فرانس کوئت نویسنده شهیر فرانسوی در 28 ژانویه 1873م در فرانسه به دنیا آمد. وی تحصیلات ابتدایی را در زادگاهش فرا گرفت و سپس برای یافتن کار رهسپار پاریس شد. کولت در پاریس با یک روزنامه نگار ازدواج کرد و در خانه برای مبارزه با بیکاری و آزمایش ذوق ادبی خود، قلم به دست گرفت. پس از چند ماه محصول کارش را که شامل شرح ساده و بی پیرایه زندگی وی در دوران کودکی بود برای اظهار نظر به شوهرش داد اما همسرش که جز خودش کسی را صاحب قریحه نمی دانست و تصور نمی کرد که کولت دارای ذوق و استعداد زیاد باشد، کتاب او را به دور افکند. کولت هم دیگر به نوشتن پرداخت. ولی روزی اتفاقا چشم شوهرش به کتاب او افتاد. صفحه اول را باز کرد و شروع به خواندن نمود ولی تا آن را تمام نکرد به زمین گذاشت. پس از این ماجرا، وی کولت را مجبور کرد که برای روزنامه اش داستان بنویسد. کولت در مدت یک سال داستان هایی نگاشت که شوهرش همگی را به نام خودش چاپ کرد. این موضوع باعث اختلاف زیادی میان آن دو گردید و چون شوهر قبول نکرد که کوئت مستقلا داستانی بنگارد کارشان به متارکه انجامید. کولت از آن پس به روزنامه نویسی پرداخت و شاه کارهای بدیعی چون ولگرد و انزوای پر احساسات به وجود آورد. وقتی که این دو اثر برای او موفقیت کسب نمودند دیگر قلم را رها نکرد و آثاری چون گندم در علفزار و ساده لوح آزاد را نگاشت. این آثار چنان با ارزش بودند که در سال 1949م، ریاست آکادمی گنکور را که از مراکز مهم و وزنه های سنگین ادبیات فرانسه به شمار می آید به عهده گرفت. مادام کوئت هم چنین در هشتاد سالگی طی جشن بزرگی نشان لژیون دونور را که تا آن زمان به هیچ زنی داده نشده بود، دریافت کرد. مادام فرانس کولت سرانجام در سوم اوت 1954م در 81 سالگی درگذشت. زندگی کولت، همواره سوژه ای برای نوشتارهایش بود. تمامی آثار او، رمان ها، داستان های کوتاه و نمایش نامه ها، نقدهای ادبی و وقایع نگاری ها، یادآور خاطرات شخصی او از تصاویر مردان و زنان، حیوانات و گل هایی هستند که درگذار زندگی در ذهن او نشسته اند. صدای او، حالاتش و شیوه بیانی که برای تصویرسازی از مهر، خشم، هیجان، اندوه و شادی ارایه می کند، همه جا و همیشه پاک و زیبا و دور از زشتی و گناه است، چنان که گویی آن همه از ذهن فرشته ای معصوم تراوش کرده است. با این حال، آثار او از هر نوع رنگ مذهبی عاری بود و کولت بدون کمک از ایمان و اعتقادات مذهبی، به بیان واقعیت های دنیای زمینی می پرداخت و تا آخرین لحظه، بینش و کنجکاویش درباره زندگی سستی نیافت. عده ای از منتقدین، مادام کولت را بزرگ ترین نویسنده زن دنیا می دانند. هم چنین از هفتاد و پنج کتاب کولت، فیلم های فراوانی تهیه شده است. دستي توانا بود. به جهت تحصیل احادیث و سنن نبویه به بلاد بسیاری سفر کرد. او را بر امام شافعیان به واسطه rlm&ی تألیفات خود حقّی روشن است. بیهقی در 458 قمری در نیشابور وفات یافت و جنازه rlm&اش را برای دفن به بیهق (نزدیک نیشابور) انتقال دادند. الاربعین، الاسماء و الصفات، الاعتقاد، البعث و النشور، از جمله آثار اوست.